

РЕШЕНИЕ

№ 1136

гр. София, 22.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 16.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **6361** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК, във вр. чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Делото е образувано по искова молба на К. Д. И., понастоящем в Затвора В., 6 група, като претендира обезщетение от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ представляващо мораторната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. д. № 2804 / 2018 г. на АССГ – 47 състав.

С писмен отговор от 12. 04. 2022 г., ответника прави възражение за неоснователност на иска. Прави възражение за изтекла погасителна давност.

В съдебно заседание, ищецът лично поддържа така предявения иск.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез процесуалния си представител, счита исковата молба за неоснователна и недоказана. Поддържа съображенията изложени в писмения отговор. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за основателност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото няма спор, че с Решение № 4302 / 25. 06. 2019 г. по адм. д. № 2804 / 2018 г. на АССГ – 47 състав, е уважен частично предявения от К. И. иск срещу ГДИН, като

му е присъдено обезщетение в размер на 7000 лв. от незаконосъобразното бездействие на затворническата администрация на затвора в [населено място] за периода от 07. 10. 2012 г. до 07. 11. 2012 г. , довело до тормоз и гавра на л.с. в спалното помещение от останалите л.с., като за останалия период и твърдения вкл. отравяне с татул на 02. 09. 2013 г. и до пълния размер на сумата от 50 000 лв., е отхвърлена претенцията като неоснователна и недоказана.

С Решение № 3467 / 01. 07. 2020 г. по адм. д. № 876 / 2020 г. по описа на АССГ, тричленен състав, е оставено в сила Решение № 4302 / 25. 06. 2019 г. по адм. д. № 2804 / 2018 г. на АССГ.

С платежно нареждане от 29. 09. 2020 г. сумата от 7000 лв. е преведена на Ц. М. И. – майка на ищеца, във връзка със сключения между тези страни договор за прехвърляне на вземане срещу издръжка и гледане от 31. 10. 2018 г.

С подадената искова молба ищецът претендира заплащане на обезщетение, представляващо мораторната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. д. № 2804 / 2018 г. на АССГ – 47 състав. Твърди, че поради пропуск в първоначалната искова молба не е предявил искане за заплащане на дължимата лихва. С молба от 02. 02. 2022 г. ищецът уточнява, че периода на иска е от 01. 06. 2012 г. до 30. 09. 2020 г., като размера на лихвата е 6 300 лв. В проведеното съдебно заседание, сочи че претенцията му е от 01. 06. 2012 г. до 29. 09. 2020 г., като размера на лихвата е 5928 лв., но не прави изменение на първоначално предявения иск. Предвид това съдът намира, че с исковата молба се претендира именно първоначално заявеното обезщетение в размер на 6300 лв. за периода от 01. 06. 2012 г. до 30. 09. 2020 г.

С писмен отговор от 12. 04. 2022 г., ответника прави възражение за неоснователност на иска. Прави възражение за изтекла погасителна давност.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Искът е допустим, като предявен срещу надлежен ответник, а разгледана по същество исковата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

На основание чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице.

Съдът намира, че производството по делото е именно по реда на ЗОДОВ, а не по реда на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, според който държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3 от същия закон, където е предвидена забрана на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение спрямо лишените от свобода.

В конкретния случай се касае за изцяло имуществен спор, поради което е неприложимо специалното производство по ЗИНЗС.

От друга страна, присъденото имуществено обезщетение е лихвоносно и след като ищецът е пропуснал с първоначалната искова молба да иска присъждане на лихва върху това обезщетение, няма пречка това да е предмет на отделен иск.

В същото време, с настоящия иск ищецът претендира мораторна лихва за вредите от причинения деликт, доколкото началото на исковия период е от 01. 06. 2012 г., така и законната лихва върху присъденото обезщетение в размер на 7000 лв., както изрично се сочи в иска, като крайния период е 30. 09. 2020 г.

На основание т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове, при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им.

Доколкото с Решение № 4302 / 25. 06. 2019 г. по адм. д. № 2804 / 2018 г. на АССГ – 47 състав, е присъдено от незаконосъобразното бездействие на затворническата администрация на затвора в [населено място] за периода от 07. 10. 2012 г. до 07. 11. 2012 г., то очевидно това бездействие е преустановено към този момент и започва да тече погасителната давност.

Към датата на предявяване на настоящата искова молба – 14. 01. 2022 г., когато е образувано адм. д. № 337 / 22 г. (изпратено по подсъдност на Административен съд Враца, но по загубен спор за подсъдност е образувано настоящото дело), погасителната давност по чл. 111, б. „в“ от ЗЗД е отдавна изтекла.

С оглед направеното от процесуалния представител на ответника в представения писмен отговор на исковата молба възражение за изтекла погасителна давност, съдът намира същото за основателно, поради което приема, че иска в тази си част е погасен по давност.

В същото време, очевидно с предявената искова молба ищецът претендира освен това и законната лихва, която се дължи върху главницата, до окончателното изплащане на задължението.

Доколкото обаче изрично се претендира обезщетение, представляващо мораторната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. д. № 2804 / 2018 г. на АССГ – 47 състав, съдът намира, че началната дата на този иск (датата влиза в общия период от 01. 06. 2012 г. до 30. 09. 2020 г.) е именно датата на постановеното решение, тъй като именно с него е присъдено това обезщетение. Със съдебното решение се присъжда обезщетението от 7000 лв., върху което ищецът претендира лихвата, поради което именно неговата дата следва да се приеме за начална дата на периода, с оглед заявената по този начин искова претенция.

Безспорно върху присъденото обезщетение от 7000 лв. се дължи лихва, на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, като същото не е погасена по давност, тъй като решението е от 25. 06. 2019 г. и до 14. 01. 2022 г. не са изминали повече от три години.

Безспорно е също така, че на 29. 09. 2020 г. присъденото обезщетение е изплатено по сметка на майката на ищеца, поради което до тази дата се дължи лихва, а не както се сочи в уточнението на исковата молба до 30. 09. 2020 г.

При изчисляване на законната лихва за забава върху сумата от 7000 лв. за периода от 25. 06. 2019 г. до 29. 09. 2020 г. с помощта на електронен калкулатор се установява, че дължимата сума е 900,28 лв.

Присъденото обезщетение по настоящото дело представлява законна лихва за забава, поради което лихва върху същото не се дължи.

Предвид изложеното съдът намира, че исковата претенция е основателна за сумата от 900,28 лв. за периода от 25. 06. 2019 г. до 29. 09. 2020 г., а за останалия период и сума следва да се отхвърли.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ (нова – ДВ, бр. 94 от 2019 г.), ще следва ищеца да заплати на ответника, юрисконсултско възнаграждение, съобразно отхвърлената част от иска, каквото искане беше своевременно направено, определено съобразно чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. Съдът счита, че юрисконсултско възнаграждение се дължи, въпреки възражението на ищеца, тъй като както беше посочено по-горе, настоящото дело е по реда на ЗОДОВ, доколкото се претендира лихва върху парично обезщетение и не се касае за специалното производство по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС. Доколкото същото се определя по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 24 от Наредбата за правната помощ, съдът намира, че същото следва да е в минимален размер от 100 лв., предвид липсата на правна и фактическа сложност на делото. Съобразно отхвърлената част от иска от 5399,72 лв. (претендира се 6300 лв., присъждат се 900,28 лв.), следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 85,71 лв.

На ищецът също се дължат разноси, на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, като същият е направил такива единствено за внесена държавна такса, но няма искане за присъждането им, поради което разноси не се присъждат.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – С., [улица], да заплати на К. Д. И., ЕГН [ЕГН], обезщетение в размер на 900, 28 лв. (деветстотин лева и двадесет и осем стотинки), представляващо законната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. д. № 2804 / 2018 г. на АССГ – 47 състав за периода от 25. 06. 2019 г. до 29. 09. 2020 г.

ОТХВЪРЛЯ иска на К. Д. И., ЕГН [ЕГН], срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, в частта, в която претендира обезщетение представляващо законната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. д. № 2804 / 2018 г. на АССГ – 47 състав за горницата над 900,28 лв. до претендирания размер от 6300 лв., както и за периода от 01. 06. 2012 г. до 24. 06. 2019 г. и за датата 30. 09. 2020 г.

ОСЪЖДА К. Д. И., ЕГН [ЕГН], да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – С., [улица], юрисконсултско възнаграждение в размер на 85,71 лв. (осемдесет и пет лева и седемдесет и една стотинки).

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: